



۱۴

پی‌سی‌آر یا سرولوژی؟ مسئله این است!

گفت‌وگو با مدیرعامل یک شرکت دانش بنیان که با کمک همکارانش موفق شده است فناوری هولو فن رادر کشور بومی سازی و عرضه کند

جادوی زنده شدن تصویر!



زندگی

سه‌شنبه: ۲۱ مرداد ۱۳۹۹؛ شماره ۵۷۲۸



۱۶

پای صحبت استادان هنرمند میبیدی که زیلوهای حسینییه بیت رهبری، هنر دست آنهاست

به همین سادگی

الزامی به نام ارزشیابی تکوینی

در علم تعلیم و تربیت اعتقاد بر این است که ارزشیابی باید در خدمت آموزش باشد و باید سنجش برای یادگیری و سنجش به عنوان یادگیری در کنار سنجش یادگیری به کار گرفته شود و سنجش جزو جدایی ناپذیر فرآیند یاددهی و یادگیری تلقی شود. به عبارت دیگر ما نیازمند سنجش و ارزشیابی تکوینی هستیم. این نوع سنجش را همه ما در جمع خانواده تجربه کرده‌ایم، زمانی در دوران کودکی اگر کلمه‌ای را اشتباه تلفظ می‌کردیم یا ناهنجار به کار می‌بردیم بزرگ‌ترها بلافاصله آن اشتباه را اصلاح کرده و کلمه جایگزین را به ما یاد می‌دادند. در نظام تعلیم تربیت نیز وقتی از ارزشیابی تکوینی صحبت می‌شود منظور ارائه بازخورد به دانش آموزان برای اصلاح است. به عبارت دیگر هدف ارزشیابی تکوینی نه نمره دادن به دانش آموز که کمک به اصلاح موضوع مورد آزمون و تلاش برای رفع نقطه ضعف‌هاست. ما در نظام آموزشی و در فرآیند یاددهی و یادگیری به طرز چشمگیری به سنجش آغازین و سنجش تکوینی نیاز داریم و برای اصلاح و بهبود فرآیند یاددهی و یادگیری باید بیش از امروز به آنها بپردازیم. یعنی اگر می‌خواهیم کیفیت آموزشی‌مان را ارتقا دهیم باید سنجش آغازین و سنجش تکوینی را بیشتر از امروز مورد توجه قرار دهیم تا سنجش در خدمت آموزش و ارتقای کیفیت قرار گیرد. این که در سنجش تحصیلی دانش‌آموزان فقط به سنجش پایانی یا ترازمی اکتفا کنیم، اثری در اصلاح و بهبود ندارد. امروز در دنیا گفتمان سنجش برای یادگیری غلبه بیشتری بر سنجش یادگیری دارد. البته برای ارتقا از یک پایه تحصیلی و گذر از یک دوره حتما باید ارزشیابی تراکمی یا نتیجه مدار انجام شود؛ اما برای ارتقا و بهبود کیفیت باید به سنجش تکوینی و آغازین یا به عبارتی سنجش فرایند مدار توجه بیشتری داشته باشیم. این جنس سنجش، کاری بالاتر از ارزشیابی توصیفی کیفی است که هم اکنون در مدارس دوره ابتدایی اجرا می‌شود و در آن در این نوع سنجش معلم نقش کلیدی دارد. اگر سیستم آموزشی به این سمت برود و معلمان را برای ارزشیابی تکوینی تربیت کند، مزایای آن در کل سیستم آموزشی کشور احساس خواهد شد. به گفته عالمان حوزه تعلیم و تربیت، ارزشیابی مستمر مزایای فراوانی دارد، از جمله این که مانع حجوم شدن مطالب آموخته شده و تحمل فشار در امتحانات پایانی می‌شود. همچنین اکت یا شکست تحصیلی را به طرز چشمگیری کاهش می‌دهد و اضطراب و استرس ناشی از امتحان پایان ترم یا سال تحصیلی را به حداقل می‌رساند. این روش ارزشیابی همچنین باعث ایجاد رغبت و انگیزه در دانش آموزان می‌شود تا برای رفع ضعف‌های خود تلاش کنند. در عین حال نقاط قوت آنها را تقویت می‌کند که همین عامل مجدد باعث ایجاد انگیزه در دانش آموزان می‌شود.

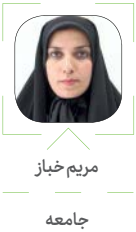


امسال حدود ۵۰ درصد دانش‌آموزان در جلسه امتحان نهایی حاضر نشدند / منبع: مهر

یكسان نیست و در تحلیلی كه سال گذشته انجام دادیم به این نتیجه رسیدیم كه از باب حضور معلمان تخصصی، عدالت آموزشی در همه استان‌ها یكسان نیست. در برخی نقاط كشور معلمان تخصصی هم به لحاظ تعداد و هم به لحاظ کیفیت كار در وضع مطلوبی هستند ولی در برخی نقاط كمبودهایی در هر دو بخش وجود دارد و به همین دلیل از سرباز معلم‌ها و حق‌التدریس‌های آزاد غیرمرتبط استفاده می‌شود یا ضرب اشتغال معلمان بالا می‌رود. در واقع در برخی نقاط كشور با هدف رفع كمبود نیروی انسانی، معلمان به جای ۲۰ تا ۲۴ ساعت تدریس در هفته تا ۴۴ ساعت فعالیت می‌کنند به طوری كه اینها از شدت فشار کاری، ناهار را سرپا می‌خورند و از این مدرسه به آن مدرسه می‌روند و فقط در كلاس‌ها حضور فیزیکی دارند. كار معلمی به ظاهر آسان است ولی این‌طور نیست و این شغل عمیقاً به صلاحیت‌های حرفه‌ای نیاز دارد. این كه معلم چطور ارتباط برقرار كند، چطور رفتارشن برای دانش‌آموزان برانگیزاننده باشد و چگونه در آنها روح امید را زنده كند و به جای حاكمیت در كلاس بر قلوب دانش‌آموزان حكومت كند همه به صلاحیت‌های حرفه‌ای، مهارت‌های ارتباطی و تكنیک‌های علمی او بازمی‌گردد كه خب این نوع معلم كمیاب است. **این كه آموزش و پرورش دانشجو معلمان را برای رفع كمبود معلم به كلاس‌های درس می‌آورد یا در برخی مدارس غیردولتی به هر شخصی اجازه تدریس داده می‌شود، به نظر تان چه تأثیری در سطح تحصیلی دانش‌آموزان گذاشته است؟** البته اگر دانشجو معلم را به عنوان دستیار معلم به كلاس درس بیاوریم، موضوعی مرسوم در دنیا و پسندیده است؛ ولی اگر به عنوان رفع كمبود نیروی انسانی از آنها استفاده شود باید گفت از سرنوشت ناچاری است و با این كه قابل قبول نیست اما اجرا می‌شود. وقتی با سونامی كمبود معلم روبه‌رو هستیم چاره‌ای جز استفاده از شیوه‌های مختلف نیست. در مورد غیردولتی‌ها هم بهتر است من نظر ندهم ولی مسلم آن است كه در این مدارس باید استانداردها رعایت شود، حتی بیشتر از مدارس عادی چون خانواده‌ها هزینه‌های خدمات آموزشی و پرورشی را می‌پردازند.

حدود ۲۰۰ هزار نفر درس غیبت کردند که قابل توجه نیست و همیشه هم وجود داشته است. **وضعیت نمرات دانش‌آموزان امسال چطور بود؟** هنوز این نمرات به‌طور کامل در سیستم وارد و تحلیل نشده، اما وضعیت نمرات پارسال خوب بود و در مقایسه با میانگین نمرات سال‌های قبل حالت ایستایی داشت به طوری که رشد و افت محسوس مشاهده نشد. **این ایستایی شاید به چشم عده‌ای خوب بیاید ولی ایستایی به معنی درجا زدن است و چیز خوبی نیست!** بله قطعاً چیز خوبی نیست و اصلاح و بهبود کیفیت باید در دستور کار آموزش و پرورش قرار بگیرد و وزارتخانه باید شرایط را تحلیل کرده تا بداند علت این ایستایی چیست، یعنی مشخص کند آیا مشکل در تالیف کتب درسی، روش تدریس معلمان، روش سنجش و ارزشیابی، كمبود امکانات و تجهیزات، كمبود معلم متخصص، قوانین و مقررات آموزشی و جو حاکم بر نظام تعلیم و تربیت است یا در مسائل خانوادگی و میزان انگیزه دانش‌آموزان. **به نظر شما از بین بی‌شمار علتی كه می‌توان برای عدم ارتقا یا افت تحصیلی دانش‌آموزان برشمرد کدام‌ها شاخص‌ترند؟** به اعتقاد من دو عامل آموزشی یا سیستم آموزشی و عامل خانواده و اجتماع نقش مهم‌تری دارند. آرامش و سلامت خانواده و جامعه در ایجاد انگیزه و بستر برای تلاش بیشتر و امیدوارانه موثر است. زمانی كه ما به آینده بهتر امید داریم انگیزه‌مان قوی‌تر است اما وقتی ببینیم اعضای خانواده‌مان مدرک تحصیلی دارند ولی بیکارند یا احساس كنیم جامعه به تلاش افراد تحصیل‌كرده بها نمی‌دهد انگیزه ما نیز كاهش می‌یابد. روزگاری آموزش و پرورش و تحصیلات، تحرک طبقاتی ایجاد می‌کرد ولی امروز اینها كاهش یافته‌است. **دانش‌آموزان ما بیشتر در كدام درس‌ها ضعیف‌اند؟** در هر رشته‌ای متفاوت است ولی به‌طور کلی می‌توان گفت بیشتر ضعف در درس تخصصی است. **این نکته یك پیام درخود دارد و این كه یا معلمان تخصصی خوب كار نمی‌كنند یا معلم تخصصی كم داریم.** البته در همه جای كشور شرایط

«سلام خبرنگار» مراسمی كه وزارت آموزش و پرورش امسال با خوش سلیقه‌گی برای بزرگداشت روز خبرنگار طراحی كرد بهانه ما برای انجام گفت‌وگو با خسرو ساکی بود. ساعت ۱۵ روز سه‌شنبه ۱۴ مرداد، البته سه روز زودتر از روز خبرنگار در تقویم او به دفتر روزنامه جام‌جم آمد و پس از توزیع شاخه‌های گل‌رز میان خبرنگاران روزنامه، ۴۰ دقیقه به سوالات ما پاسخ داد؛ سوالاتی در حیطه وظایف رئیس مركز سنجش و پایش کیفیت آموزش و پرورش كه معمولاً در ماه‌های تیر و مرداد معطوف است به عملکرد دانش‌آموزان در امتحانات نهایی. ساکی البته در روز مصاحبه گفت كه هنوز اطلاعات همه امتحانات در سیستم ثبت نشده و تحلیل‌ها هنوز كامل نیست ولی گفت تا آنجا كه اوضاع رصد شده دانش‌آموزان امسال هم در امتحانات نهایی همان نتیجه‌ای را به‌دست آورده‌اند كه در سال‌های اخیر كسب کرده‌اند. **از امتحانات نهایی چه خبر؟ آموزش‌های مجازی و ماجراهای کرونا با نمرات دانش‌آموزان چه كرد؟** نمرات امتحان نهایی دانش‌آموزان پایه دوازدهم و سوم متوسطه نظام قدیم و پیش‌دانشگاهی تا آنجا كه ما به آن دسترسی پیدا کرده‌ایم نشان می‌دهد از نظر میانگین نمرات و درصد قبولی نسبت به سال قبل تفاوت چندانی نكرده است. همچنین امسال آمار غایبان هم نسبت به سال گذشته فرق چندانی نكرده كه می‌تواند نتیجه رعایت پروتكل‌های بهداشتی در حوزه‌های امتحانی و جلب اعتماد دانش‌آموزان و خانواده از سوی آموزش و پرورش باشد. **سال گذشته تعداد غایبان چقدر بود؟** هر سال بین ۵ تا ۶ درصد دانش‌آموزان در جلسه امتحان غیبت دارند كه امسال هم در همین حدود بود. در واقع امسال از نظر تعداد غیبت‌ها، درصد قبولی و میانگین نمرات تقریباً وضعیت مشابه سال قبل داشته‌ایم. شاید علت این باشد كه در شش ماه اول سال تحصیلی حدود ۸۰ درصد از حجم كتاب‌ها تدریس شده بود و ماجراهای کرونا و تعطیلی‌ها فقط ۲۰ درصد از حجم كتاب‌ها را با تدریس مجازی مواجه كرد. **آیا تدریس‌های مجازی شكل طراحی سوالات امتحان نهایی را تغییر داد؟** ما شرایط ویژه سال تحصیلی را در طراحی سوالات مد نظر قرار دادیم و سوالات را به دو بخش تقسیم كردیم. بخش اول سوالات كه مربوط به تدریس ۸۰ درصدی كتاب‌ها در كلاس‌های درس حضوری بود و ما ۱۶ نمره از ۲۰ نمره امتحان را به این بخش‌ها اختصاص دادیم و بخش دوم، سوالاتی كه از ۲۰ درصد تدریس مجازی طرح شده بود. البته ما برای این چهار نمره نیز طوری طرح سوال كردیم كه اگر دانش‌آموزی آموزش‌های مجازی را دریافت کرده بتواند به سوالات پاسخ دهد و اگر به هردلیلی به كلاس‌های مجازی دسترسی نداشته بازم بتواند چهار نمره مورد نظر را از ۸۰ درصد حجم كتاب كه در كلاس‌های حضوری تدریس شده كسب



مریم خباز
جامعه

#مشاغل - سخت

محمدی از قم:

با این كه قانون مشاغل سخت و زیان‌آور مصدق این قانون را به‌طور كامل مشخص کرده، ولی تأمین اجتماعی برای مشمولان این قانون روبه یكسان ندارد و عده‌ای را دچار مشكل می‌كند. چرا بازنشستگی مشمولان این قانون این همه با دشواری روبه‌روست؟

#روستا - آسفالت

معینی از اراك:

وضعیت آسفالت بسیاری از روستاهای اراك مناسب نیست. البته بسیاری از روستاها همچنان راه‌های خاکی دارند و با این كه وعده تبدیل راه‌های خاکی به آسفالت زود شنیده می‌شود اما خبری از آسفالت نیست.

#سهام - عدالت

جمعی از شهروندان:

در حالی كه اکنون صحبت از فروش ۳۰ درصد دوم سهام عدالت به میان آمده اما هنوز بسیاری از فروشندگان ۳۰ درصد اول این سهام موفق به دریافت مبلغ آن نشده‌اند. از مسؤولان درخواست رسیدگی داریم.

#جوی - نظافت

سپینی از تهران:

جوی‌های آب منطقه ۱۴ تهران به جای این كه محلی برای هدایت آب‌های سطحی باشد به مكانی برای تجمع زباله تبدیل شده است. این مشكل در بسیاری از خیابان‌های اصلی و فرعی این منطقه وجود دارد و جوی‌های آب به شدت آلوده هستند. این در حالی است كه برخی رفتگران نیز با چارو كردن زباله‌های خیابان در جوی‌ها به این مشكل دامن می‌زنند. از مسؤولان شهرداری درخواست رسیدگی دارم.

#تجمع - کرونا

وحیدی از تهران:

با این كه شیوع کرونا هنوز جدی و آمارها افزایشی است اما تجمع مقابل مجلس و ساختمان وزارت آموزش و پرورش همچنان برقرار است. تجمع‌كنندگان به دنبال حق و حقوق خود هستند، اما ازدحامی كه ایجاد می‌كنند فرصت خوبی برای انتشار بیماری است.

#ساختمان - نالایم

مرادی از ریاط‌گریز:

مسؤولان آتش‌نشانی مدت‌هاست از وجود ساختمان‌های نایم‌در پایتخت سخن می‌گویند و هشدار می‌دهند احتمال بروز حوادثی همچون ساختمان پلاسكو بسیار زیاد است. چرا با وجود چنین هشدارهای جدی، كاری برای رفع ناامنی ساختمان‌ها انجام نمی‌شود؟